

УДК 373.3.016:004
DOI 10.31654/2663-4902-2021-PP-3-38-45

Шевчук М. О.

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки,
початкової освіти та освітнього менеджменту Ніжинського державного університету
імені Миколи Гоголя
m.a.shevchukk@gmail.com
orcid.org/0000-0002-6402-7400

Бугаєць Н. О.

кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри інформаційних технологій і аналізу даних
Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя
bugayets.no@ndu.edu.ua
orcid.org/0000-0003-4162-0196

ОСОБЛИВОСТІ УРОКУ ІНФОРМАТИКИ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

У наш час вчитель покликаний виконувати важливе завдання підготовки молоді до життя в інформаційному суспільстві. Це обумовлює потребу формування міцних базових знань у сфері інформатики, здатності шукати та використовувати потрібну інформацію. У статті розглядаються питання специфіки та особливостей уроку інформатики в початковій школі. Автор наголошує, що формування інформаційно-комунікаційної компетентності активно відбувається саме на уроках інформатики. У наш час урок залишається важливою формою організації навчально-пізнавальної діяльності учнів (і молодших школярів у тому числі). Дана форма має багато позитивних аспектів, які дають змогу досягати результативності в опануванні ключовими компетентностями. Автори зауважують, що специфікою уроків інформатики є активне використання комп'ютерної техніки та істотний обсяг практичної роботи. Крім того, важливо правильно обрати тип уроку залежно від місця цього уроку в межах теми, його змісту й завдань, віку учнів, власного досвіду. Кожному з типів уроку відповідає структурна послідовність, яка сьогодні може певним чином варіюватися. Структурні елементи уроку мають свої задачі, логічно взаємопов'язані між собою і спрямовані на досягнення загальної мети уроку. Особливості кожного етапу уроку інформатики вимагають використання відповідних методів та прийомів, які мають бути доцільними саме для даного етапу навчального заняття. Головними методичними підходами уроку інформатики в початковій школі автор визначає: операційний, технологічний, завданневий та проблемний. У статті зауважується, що урок інформатики в початковій школі має відповідати певним вимогам: структури, змісту, процесу підготовки, організації, техніки проведення. Дотримання визначених вимог забезпечує вмотивоване засвоєння молодшими школярами навчального матеріалу та оволодіння уміннями і навичками використання комп'ютерної техніки для вирішення різноманітних ситуацій власної життєдіяльності.

Ключові слова: урок інформатики, інформаційно-комунікаційна компетентність, структура уроку, початкова школа.

Постановка проблеми. Сьогодні інформаційні технології увійшли в усі сфери нашого життя, і освіта не є винятком. Вони дають змогу виконувати пріоритетні завдання освіти – формування цілісного світогляду, комунікативних навичок, основних психічних якостей учнів. Використання комп'ютерних технологій в освіті стає найважливішою деталлю освітнього процесу школи.

У наш час вчитель покликаний вирішувати важливу проблему підготовки молоді до життя в інформаційному суспільстві. Нині опанування комп'ютера відбувається раніше, ніж навчання письма та читання.

Розвиток інформаційно-комунікаційної компетентності потребує формування міцних базових знань у сфері інформатики, здатності шукати та використовувати

потрібну інформацію. Зокрема, вчитель повинен навчити школярів застосовувати інформаційні технології для вирішення проблем; відбирати актуальну та корисну інформацію; працювати з інформацією, застосовуючи сучасні інформаційні технології; визначати закономірності та, спираючись на них, передбачати результат, робити висновки; аргументувати власну точку зору; генерувати оригінальні думки та нестандартні ідеї; реалізовувати на практиці нові схеми, розробки, технології, пристрої тощо.

Традиційно основною формою організації навчально-пізнавальної діяльності в школі є урок. У теорії дидактики під уроком розуміють логічно завершену, цілісну частину освітнього процесу, що має часові обмеження, регламентовану в обсягах навчального матеріалу, яку проводять відповідно розкладу з визначеною віковою категорією учнів і під керівництвом вчителя [1, с. 329].

За словами М. Махмутова, «урок – це динамічна і варіативна форма організації процесу цілеспрямованої взаємодії певного складу вчителів та учнів, яка містить у собі зміст, форми, методи і засоби навчання і яка систематично використовується для виконання завдань освіти, розвитку і виховання в процесі навчання» [3, с. 44].

І. Зайченко вважає, що урок забезпечує поступове і планомірне виконання освітніх завдань шляхом оптимально організованої пізнавальної діяльності школярів. Тривалість уроків становить для 1–2 класів – 35 хв, 3–4 класів – 40 хв. Спільним для всіх уроків є те, що вони мають чітко визначену тему, організаційну структуру, які регламентуються змістом програмного матеріалу, характером, способами пізнавальної діяльності учнів молодшого шкільного віку [2, с. 207].

Сучасні уроки характеризуються спрямованістю на розвиток школярів; їх само-реалізацію відповідно до вікових та індивідуальних особливостей, інтересів та можливостей; опорою на наукові теорії управління навчально-пізнавальною діяльністю учнів; дотриманням педагогічних закономірностей та принципів організації освітнього процесу; здійсненням моніторингових досліджень досягнень учнів та визначенням причин успіхів та невдач; розробкою стратегії й тактики отримання прогнозованих результатів навчання і виховання школярів; виявленням творчості для вирішення проблем, що впливають на якість освітніх послуг; врахуванням умов зовнішнього і внутрішнього середовища; позитивною комунікацією вчителя з учнями на основах демократизму, яка відрізняється співпрацею та взаємовпливом учасників освітнього процесу; особистісно орієнтованим, диференційованим, діяльнісним та компетентнісним підходами; оптимальним застосуванням форм, методів та засобів організації навчальної діяльності; стимулюванням та заохоченням школярів; створенням ситуації успіху та відповідальним ставленням до результатів роботи.

Формування всіх ключових компетентностей, представлених у Державному стандарті початкової освіти (серед яких виділено й інформаційно-комунікаційну компетентність), відбувається постійно на всіх уроках. І даний процес має інтеграційний характер, оскільки багатоаспектний і багатофункціональний характер уроків забезпечує опанування різних ключових компетентностей.

Отже, за рахунок розмаїття змісту та форм роботи на окремих уроках відбувається опанування предметних компетентностей, а завдяки ним формуються і ключові компетентності.

Закономірно, що урок інформатики в початковій школі виступає основною організаційною формою оволодіння інформаційно-комунікаційною компетентністю учнів молодшого шкільного віку.

Отже, **метою** написання **статті** є визначення особливостей уроку інформатики в початковій школі.

Виклад основного матеріалу. Розробка навчально-методичного забезпечення уроку інформатики в початковій школі має бути спрямована на визначення способів організації вмотивованої самостійної роботи школярів з інформаційними технологіями, яка б забезпечувала опанування інформаційно-комунікаційної компетентності. Слід зазначити, що інформаційна діяльність молодших школярів має співвідноситися з їх індивідуальними можливостями.

Уроки інформатики в початковій школі відрізняються від інших уроків тим, що комп'ютер на даних уроках виступає не лише засобом їх навчально-пізнавальної діяльності, який дає змогу інтенсифікувати вивчення будь-якого матеріалу, але є і

предметом вивчення (складових частин та їх функцій, програмного забезпечення тощо). А відповідно специфічною особливістю уроків інформатики є істотна перевага практичних робіт з використання комп'ютерної техніки. При цьому для роботи з комп'ютером, за встановленими санітарно-гігієнічними нормами, відводиться 15 хв (тобто третина уроку).

Ефективність уроку інформатики залежить від правильного вибору його типу з певною доцільною конструкцією структурних елементів. На вибір типу уроку впливає місце даного уроку у тематичній логіці навчального матеріалу, мета, зміст та завдання уроку, вікові особливості учнів, засвоєний молодшими школярами досвід тощо.

Розглянемо типології уроків різних науковців. Кожна типологія має свій критерій, за яким відбувається класифікація типів уроків.

Так, С. Іванов розробив класифікацію уроків, взявши за основу освітній процес та його етапний перебіг, а також особливості діяльності, які відповідають завданням кожного етапу. Науковець виділив наступні типи: уроки вступного спрямування (ввідні до теми); ознайомчі уроки (первинне ознайомлення з темою); усвідомлення сутності понятійного апарату теми, уроки знаходження важливих тематичних закономірностей та логічних зв'язків; уроки повторення та узагальнення; практичні уроки; тренувальні уроки; контрольні та комбіновані.

Класифікація уроків І. Казанцева побудована за способом проведення уроків: лекція; бесіда; екскурсія; урок з використанням кіноматеріалів; комбінований урок; урок лабораторної, практичної, самостійної роботи.

Низка науковців (Б. Онищук, Г. Щукіна, Н. Сорокін, М. Махмутов, І. Харламов) побудували класифікацію за навчальними цілями уроків: засвоєння нових знань; закріплення знань та формування умінь; застосування знань умінь та навичок; узагальнення та систематизації знань, умінь та навичок; контролю та корекції знань (теоретичні, з частковим використанням комп'ютерів, практичні); комбінований урок.

Кожен тип уроку має певну структуру. Сьогодні структура уроку не має догматичний характер і у разі потреби може змінюватися послідовність елементів, деякі етапи можуть об'єднуватися або виключатися.

Спираючись на типологію уроків за критерієм дидактичних цілей, визначимо загальну структуру уроку інформатики в початковій школі: організаційна частина; актуалізація опорних знань; мотиваційні орієнтири навчальної діяльності на уроці; оголошення теми, мети та завдань уроку; виклад нового матеріалу; узагальнення і систематизація знань; методичний розбір практичного завдання; самостійна робота учнів за комп'ютером; підсумок уроку.

Охарактеризуємо кожен загальний структурний елемент уроку інформатики в початковій школі.

На **організаційний етап** уроку, зазвичай, відводиться 2–3 хвилини. Ця частина уроку розпочинається із заспокоєння учнів після перерви та налаштування їх на роботу. Вчитель перевіряє готовність учнів до уроку.

Мета даного етапу уроку – мобілізація молодших школярів до навчальної діяльності, активізація їх уваги, створення робочої атмосфери на уроці.

Коли всі учні готові уважно слухати вчителя, починається наступний етап – **актуалізація опорних знань**.

Даний етап має діалогічний характер. Вчитель за допомогою ланцюга запитань активізує попередній досвід учнів і логічно підводить їх до нової теми. При цьому, важливо озвучити вже відомі школярам основні поняття, які стосуються майбутньої теми уроку. Даний етап уроку є своєрідним підґрунтям, на якому вибудовуватиметься конструкція нової теми.

Основними методами даного етапу уроку слід визначити фронтальну бесіду, усне опитування, роботу зі схемами, рисунками, текстом підручника, самостійну перевірку за зразком.

Ефективними на даному етапі уроку можуть бути прийоми: «Вилучи зайве слово», «Продовж речення», «Асоціації», «Інтрига», «Мозкова атака», «Відтермінована відповідь», «Згрупуй слова», «Знайди загальне», «Пошук альтернативи», розгадування кросвордів та ребусів, «Світлофор», «Лото».

Наступний структурний етап уроку – **мотиваційні орієнтири навчальної діяльності**.

Завдання вчителя на даному етапі уроку показати школярам, що тема уроку має особистісне значення для кожного учня, а мета уроку виходить з потреби розвитку особистості дитини і підготовки до майбутньої практичної діяльності.

Слід зазначити, що на даному етапі уроку має успіх розкриття важливості теми для життєдіяльності учнів; загострення проблеми; створення ситуації успіху. Ефективності даного етапу сприяє повідомлення учням теми і завдань уроку. Це дає змогу школярам уявити хід пізнавальної діяльності, усвідомити вимоги вчителя опанування даної теми, розробити план досягнення необхідного результату.

Форму розкриття мети уроку вчитель обирає на власний розсуд: просте озвучування під час оголошення теми, у вигляді виконання проблемного завдання, обговорення евристичного запитання, розв'язання пізнавальної задачі. Це спонукає учнів до активізації власної діяльності і подолання протиріч.

Виклад нового матеріалу передбачає подачу вчителем інформації, що стосується теми уроку. Теоретичний матеріал уроку має бути логічним, послідовним, доступним для учнів молодшого шкільного віку, не перевантажений новими термінами, датами, прізвищами. Кращому засвоєнню сприяє унаочнення матеріалу, використання художньо-літературних засобів, застосування проблемних питань відповідно до вікових особливостей школярів. Вчителю слід пам'ятати, що нові знання на уроці інформатики – це не самоціль, а основа для практичної діяльності.

Психологи вважають, що результативне опанування навчального матеріалу залежить від кількості різноманітних форм його опрацювання. Така робота, за оцінками психологів, має відбуватися не менше, ніж у 6 комбінаціях.

Завдання вчителя на даному етапі уроку – забезпечити якісне засвоєння нової інформації.

Ефективність цього етапу забезпечують наступні методи: усна розповідь, фронтальна бесіда, проблемний виклад, коментоване читання, спостереження, а також демонстрація, дискусія, використання різноманітних графічних засобів (схеми, таблиці, малюнки, моделі, графіки тощо), презентації.

Відповідно результативними прийомами є: «Асоціації», «Мозковий штурм», вирішення проблеми, «Снігова кулька», інтерактивні ігри, цікаві порівняння, яскраві образи, літературні афоризми, «Знаємо – бажаємо дізнатися – дізналися», «Моделі, що ожили», «Місткий кошик».

Метою етапу **узагальнення і систематизація знань** є вибудовування чіткої системи знань, які були опановані на даному уроці, визначення логічних зв'язків у матеріалі, інтеграція нових знань у попередньо засвоєне інформаційне коло.

Основними методами слід зазначити: порівняння; зіставлення; укладання таблиць, моделей, що дають змогу узагальнити матеріал; бесіда. А прийоми: «Розроби шпаргалку», «Підготуй звіт», «Аукціон ідей», «Пошта», «Моє бачення параграфу», «Я – вчитель», «Інтелектуальне лото», «Учені та їхні відкриття», ділові та ситуативні ігри.

Методичний розбір практичного завдання полягає у чіткому і конкретному інструктажі до виконання завдання: мета виконання завдання, алгоритм дій, контроль правильності виконання завдання. Це дуже важлива частина уроку, оскільки від неї залежить, наскільки швидко учні виконають завдання.

Самостійна робота учнів за комп'ютером – це найважливіша частина уроку інформатики в початковій школі. Під час самостійної роботи школярів за комп'ютером виявляється ступінь засвоєння теоретичного матеріалу, розкриваються уміння учнів застосовувати знання у практичній роботі, здатність долати труднощі, виявляти творчість у знаходженні шляху вирішення проблеми.

Ефективність даного етапу залежить від умінь учителя залучати учнів молодшого шкільного віку до самостійної роботи, зацікавлювати їх результатом діяльності, заохочувати до швидкого і правильного виконання практичного завдання.

Важливого значення у такому разі набуває вміння вчителя керувати діяльністю школярів, організовувати їх роботу, вчасно у разі потреби надавати поточний інструктаж, доцільно створювати педагогічний супровід.

Слід зауважити, що у самостійній роботі відбувається єднання теорії з практикою, формуються навички роботи з комп'ютером і створюється основа подальшого оволодіння учнями інформаційно-комунікаційною компетентністю.

Методами етапу самостійної роботи можна визначити: практичні завдання для роботи на комп'ютері, розв'язування задач за наданим прикладом, коментар, знаходження різних джерел інформації.

Прийомами відповідно можуть бути: «Створи асоціативний ряд», «Синтез думок», «Інтелектуальний тир», «Знайди альтернативу», «Надай власний коментар», інтерактивні ігри, змагання тощо.

На етапі **підведення підсумків уроку** учитель розбирає з учнями, що нового дізналися учні на даному уроці; наскільки ефективно працював увесь клас і окремі учні; оцінює роботу учнів на уроці.

Зазначимо, що вибір конкретного типу уроку може бути пов'язаний з корекцією основних структурних елементів уроку.

Так, мета **уроку засвоєння нових знань** полягає в опануванні нової інформації, розширенні теоретичних положень, оволодінні новими розумовими операціями. Відповідно компонентами його побудови можна визначити: організаційну частину уроку; дії з актуалізації вже засвоєних потрібних понять та положень, що стосуються нової теми; формування мотиваційних орієнтирів щодо нової теми; повідомлення теми, мети і завдань даного уроку; первинне сприйняття нового матеріалу; усвідомлення нової інформації; визначення ключових аспектів теми для закріплення матеріалу; перевірка засвоєння теми та корекція у разі потреби; висновки уроку.

Особливо результативним даний тип уроку буває при поданні нової доволі складної або широкої за змістом теми, а також коли тема не має тісних логічних зв'язків з попереднім матеріалом і містить багато нової термінології, положень, правил.

Вчитель може обирати різноманітні форми подання матеріалу – від пояснювально-ілюстративного до проблемного. Ефективними на уроці засвоєння нових знань є словесні методи, уявні квести, екскурсійні подорожування, відеоуроки, обмін підготовленими інформаційними повідомленнями у вигляді конференцій. Усвідомленню та запам'ятовуванню матеріалу сприяє запис основних положень у конспектному або тезовому вигляді, фіксація матеріалу в опорних схемах, розгляд ментальних карт, аналізування інформації в підручнику, перегляд довідникових визначень. Важливим є те, що при вивченні нового матеріалу має застосовуватися діяльнісний підхід, тобто не пасивна, а активна пізнавальна діяльність школярів.

Уроку формування та вдосконалення вмінь спрямований на перевірку теоретичних положень у практичній діяльності, коли не тільки використовуються вже сформовані навички, але й апробовуються та опрацьовуються нові. Тому характерними для даного типу уроку є різноманітні тренування, які виступають простором творчого опанування нових умінь та навичок. При цьому слід зауважити, що подібні тренування спрямовані спочатку на формування вмінь, а надалі – на застосування цих вмінь у нестандартних умовах.

Оскільки урок інформатики має прикладне значення і практична діяльність у ньому відіграє головну роль, використання даного типу уроку є особливо доцільним. Рекомендованою структурою такого уроку може бути: організаційна частина уроку; дії з актуалізації потрібних понять та положень, що стосуються даної теми; оголошення мети та завдань уроку; створення мотиваційних орієнтацій на практичну роботу; виконання алгоритмічних вправ з розв'язання завдань певного типу; апробування засвоєних алгоритмів у стандартних ситуаціях; застосування умінь у нестандартних умовах; висновки уроку.

Даний тип уроку передбачає велику варіативність завдань за змістом і складністю і тому відкриває можливості для використання індивідуалізації та диференціації у навчанні.

Відрізняється від стандартної схеми і побудова уроку **використання знань, умінь і навичок**. Серед компонентів даного типу уроку слід назвати: дії з актуалізації потрібних понять та положень, що стосуються даної теми; оголошення мети та завдань уроку; формування мотиваційних орієнтацій на виконання завдань уроку;

інструктаж щодо практичної діяльності; ознайомлення з алгоритмом дій; самостійна робота учнів при педагогічному супроводі вчителя; звітно-контрольні дії виконаних завдань; висновки уроку.

Уроки закріплення знань та умінь передбачають багаторазове повторення дій в різних ситуаціях та внесення певних уточнень у засвоєну інформацію. Дуже важливо у такому разі підібрати відповідний матеріал для заняття, який відповідатиме цілям уроку за складністю та обсягом. Завдання можуть співвідноситися з окремими аспектами теми і сприятимуть цілеспрямованому виробленню умінь розв'язання поставлених задач в їх поступовому ускладненні.

До структурної логіки уроків закріплення знань та умінь можна віднести: оголошення мети та завдань уроку; формування мотиваційних орієнтацій на виконання завдань уроку; актуалізація основних положень теми; практична робота із закріплення знань та вмінь; висновки уроку.

Уроки систематизації й узагальнення знань спрямовані на міцне запам'ятовування навчального матеріалу шляхом визначення основних інформаційних маркерів та приведення їх у певну логічну систему, яка інтегрує засвоєну інформацію у єдину систему знань школяра.

Дана мета обумовлює і побудову таких уроків: оголошення мети та завдань уроку; формування мотиваційних орієнтацій на виконання завдань уроку; дії з актуалізації основних положень теми; узагальнення та систематизація знань; висновки уроку.

Узагальнення та систематизація мають проходити за ключовими питаннями теми. У вивченому матеріалі встановлюються закономірності, визначаються логічно-наслідкові зв'язки, поглиблюється усвідомлення сутності процесів та явищ. Міцному засвоєнню матеріалу сприяє використання графічних об'єктів: ментальних карт, схем, графіків, моделей. Слід пам'ятати, що систематизація не тотожна формальному відтворенню фактів, а передбачає розумову діяльність з аналізу інформації.

Контроль засвоєння знань та діагностика відхилень проводиться на **уроках перевірки та коригування знань, умінь і навичок**.

До структурних елементів можна віднести: оголошення мети та завдань уроку; формування мотиваційних орієнтацій на виконання завдань уроку; контроль глибини засвоєння матеріалу теми; контроль використання знань і умінь у стандартних ситуаціях; контроль використання знань у змінних обставинах; оцінювання виконання завдань; висновки, аналіз.

Доцільно проводити уроки такого типу наприкінці вивчення теми, розділу для проведення контрольно-оцінювальних та діагностичних дій щодо глибини засвоєння певного обсягу навчального матеріалу.

Вчитель має широкий діапазон форм проведення таких уроків (ігри-змагання, аукціони знань, тематичні огляди тощо), які дають змогу використовувати значну варіативність групових та індивідуальних форм роботи.

Головними методичними підходами уроку інформатики в початковій школі є:

1. **Операційний** – ознайомлення з функціональними можливостями програмного засобу та алгоритмом виконання деяких операцій;
2. **Технологічний** – ознайомлення з технологією створення продукту;
3. **Завданнєвий** – постановка завдання;
4. **Проблемний** – пошук шляху досягнення кінцевого результату.

Вчитель на уроці інформатики в початковій школі зобов'язаний дотримуватися цілої низки вимог.

Структурні вимоги: визначення мети і завдань уроку має бути чітким, конкретним, зрозумілим; обрання типу уроку має бути доцільним, всі частини уроку гармонійно поєднуються між собою; урок логічно пов'язується з попередніми уроками, має прослідковуватися пролонгація наступних уроків; вибір методів та засобів вивчення й закріплення матеріалу відповідає критерію оптимальності.

Організаційні вимоги: до уроку має готуватися наочний матеріал, завдання для самостійного виконання під керівництвом вчителя; засоби контролю та самоконтролю учнів у процесі виконання навчальних завдань; визначатися методи перевірки і самоперевірки після виконання завдання; здійснюватися виділення складних моментів нової теми, підбір методів пояснення.

Змістові вимоги: навчальний матеріал уроку має сприяти розвитку психічних процесів молодших школярів, активізувати пізнавальну діяльність учнів; формувати їх особистісні якості; створювати мотиваційні орієнтації активного ставлення учнів до опанування інформаційних технологій.

Вимоги педагогічного супроводу: підтримка комфортного ритму і темпу уроку; створення сприятливого психологічного мікроклімату на уроці; співробітництво вчителя й учнів, виявлення педагогічного такту; урізноманітнення діяльності учнів, підтримка інтересу до уроку.

Отже, можна визначити особливості уроку інформатики в початковій школі, а саме:

- 1) Систематична робота учнів з комп'ютером на кожному уроці.
- 2) Удосконалення стилю та прийомів роботи вчителя шляхом виконання комп'ютером рутинних операцій і розвиток творчості під час виконання освітніх завдань.
- 3) Інтенсифікація навчально-пізнавальної діяльності молодших школярів при використанні комп'ютерно-орієнтованих систем навчання.
- 4) Зростання ролі вчителя в освітньому процесі з використанням комп'ютера (збільшення проблемних ситуацій та запитань).
- 5) Індивідуалізація навчання при використанні комп'ютера.
- 6) Використання нових форм навчання: телекомунікаційні проєкти, практикуми, бінарні уроки.
- 7) Інтеграція та узагальнення вже вивчених учнями основ наук, міжпредметний характер змісту навчання інформатики.
- 8) Підвищений емоційний стан учнів при роботі з комп'ютером.
- 9) Унаочнення результатів діяльності молодших школярів формує впевненість у своїх силах.
- 10) Свобода спілкування на уроці інформатики сприяє згуртуванню колективу в досягненні спільної мети.
- 11) Впровадження системи взаємодопомоги учнів при виконанні завдань.
- 12) Можливості використання локальної мережі дають змогу застосовувати «копіювання» в навчанні.
- 13) Вчитель може працювати одночасно з усіма учнями при збереженні принципу індивідуалізації навчання.
- 14) Сприятливі умови для використання диференціації навчання.
- 15) Стрімкий розвиток інформаційних технологій та комп'ютерної техніки потребують постійного самоудосконалення вчителя.

Література

1. Волкова Н. П. Педагогіка: посібник для студ. вищ. навч. закл. Київ: Видавничий центр «Академія», 2001. 576 с.
2. Зайченко І. В. Педагогіка: навч. посіб. для студ. вищ. пед. навч. закл. Чернівці, 2003. 528 с.
3. Махмутов М. И. Современный урок. 2-е изд. Москва: Педагогика, 1985. 192 с.

References

1. Volkova, N. P. (2001). *Pedahohika* [Pedagogy]. Kyiv: Vydavnychiy tsentr «Akademiia» [in Ukrainian].
2. Zaichenko, I. V. (2003). *Pedahohika* [Pedagogy]. Chernihiv [in Ukrainian].
3. Makhmutov, M. Y. (1985). *Sovremennii urok* [A modern lesson]. (2 ed.). Moskva: Pedahohyka [in Russian].

Shevchuk M.

candidate of pedagogical sciences,
Associate Professor of Pedagogy, Primary Education and Educational Management
Nizhyn Mykola Gogol State University
m.a.shevchukk@gmail.com
orcid.org/0000-0002-6402-7400

Buhaiets N.

Senior Teacher of pedagogical sciences,
Associate Professor of Information Technology and Data Analysis
Nizhyn State University named after Nikolai Gogol
bugayets.no@ndu.edu.ua
orcid.org/0000-0003-4162-0196

FEATURES OF THE LESSON OF INFORMATICS IN PRIMARY SCHOOL

Nowadays, the teacher is called to solve the important task of preparing young people for life in the information society. This necessitates the formation of strong basic knowledge in the field of informatics, the ability to search and use the necessary information. The article considers the specifics and features of the lesson of computer science in primary school. The author emphasizes that the formation of information and communication competence is actively taking place in computer science lessons. Nowadays, the lesson remains an important form of organization of educational and cognitive activities of students (including younger students). This form has many positive aspects that allow you to achieve effectiveness in mastering key competencies. The author notes that the specifics of computer science lessons are the active use of computer technology and a significant amount of practical work. In addition, it is important to choose the right type of lesson depending on the location of the lesson within the topic, its content and objectives, the age of students, their own experience. Each type of lesson corresponds to a structural sequence, which today may vary in some way. The structural elements of the lesson have their tasks, logically interconnected and aimed at achieving the overall goal of the lesson. Features of each stage of the lesson of computer science require the use of appropriate methods and techniques that should be appropriate for this stage of the lesson. The main methodological approaches to the lesson of computer science in primary school, the author identifies: operational, technological, task and problem. The article notes that the lesson of computer science in primary school must meet certain requirements: structure, content, process, training, organization, techniques. Adherence to certain requirements provides a motivated mastery of educational material and mastery of skills and abilities to use computer technology to solve various situations of their own lives.

Key words: computer science lesson, information and communication competence, lesson structure, primary school.